15
72 16
72

GORINCHEM
INSPIREERT

ECHT WEL!

ACTIVITEITEN

Meer leuke achtergrondinformatie over het stadsthema Boeiend?! Echt wel! Kan je vinden op de website:

Er zijn tal van activiteiten die invulling geven aan het stadsthema. Teveel om op te noemen, maar hier vind je er enkele uitgelicht. Heb je behoefte aan meer informatie? Of wil je weten wat er verder nog allemaal te doen is in de stad? Bezoek dan de agenda van mooigorinchem.nl

EXPOSITIE BOEIEND?! 1572 1672

Gorcums Museum

22 april t/m 2 oktober 2022

In Nederland worden in 2022 twee historisch belangrijke jaren herdacht: 1572 en 1672. Boeiend?! Echt wel! Beide jaren zijn namelijk van grote betekenis geweest voor het verloop de Gorcumse geschiedenis.
Daarom staat het Gorcums Museum – op eigentijdse wijze – stil bij beide herdenkingsjaren.

TENTOONSTELLING 1

Het jaar 1572 is het begin van de 'geboorte van Nederland' en een keerpunt in de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648). In Gorinchem voltrekt zich dan het verhaal van de Martelaren van Gorcum: 19 katholieke geestelijken die werden gevangengenomen in Gorinchem, werden gemarteld, vernederd en uiteindelijk opgehangen in Brielle.

Hoewel elke stad in de Nederlanden in 1572 zijn eigen rol speelde en eigen herinneringen heeft, zijn er enkele belangrijke gedeelde waarden: Verdraagzaamheid, Verbondenheid, Vrijheid en Verscheidenheid (4 V's). Deze waarden beperken zich bovendien niet tot het verleden, maar hebben over de eeuwen heen hun betekenis behouden en zijn vandaag de dag misschien wel actueler dan ooit.

In de tentoonstelling Boeiend?! 1572 plaatst het Gorcums Museum het verhaal van de Martelaren van Gorinchem in een bredere context. Aan de hand van de 4 V's blikken we terug op 1572, maar ook op andere historische en actuele invalshoeken van de Gorcumse geschiedenis.

TENTOONSTELLING 2

In 1672 lag Nederland van alle kanten onder vuur. De Fransen, de Engelsen en de Duitsers hadden het op ons land voorzien. Toen Prins Willem III het bevel gaf om de dijken door te steken, werden de vijandige legers door het water tot stilstand gedwongen. Nederland had een slag gewonnen, al waren niet alle polderbewoners blij met het ontstaan van de Oude Hollandse Waterlinie.
In de tentoonstelling Boeiend?! 1672 geeft het Gorcums Museum het podium aan hedendaagse kunstenaars die zich laten inspireren door het thema water. Hun werk vormt een ode aan het landschap dat Gorinchem al eeuwenlang omringt.

DE OPSTAND IN BEELD
KLEINE EXPOSITIE

Regionaal Archief Gorinchem

2 mei t/m 12 juni

In het Regionaal Archief Gorinchem zijn enkele spot- en historieprenten te zien. Ze vertellen het verhaal van de beginjaren van de Tachtigjarige oorlog. De makers willen een boodschap meegeven aan de kijker. Soms zuiver propaganda, soms juist een moralistische les. Deze boodschap wordt uit de doeken gedaan.

Wist je dat?

Deze voorkant een poster is die je op verschillende locaties in de stad terug gaat zien. Doe jij ook mee? Hang hem dan achter je raam.

ATELIER GORINCHEM

Marleen van Zwienen

Marleen van Zwienen is een lokale kunstenaar en kunstdocent. Zij maakt in de zomervakantie samen met leerlingen boekjes in de serie Erfgoed en Cultuur. Haar vierde boekje gaat over de Martelaren van Gorcum en vertelt in heldere taal en mooie tekeningen het verhaal over deze geschiedenis. De boekjes worden gebruikt tijdens lessen in groep 7 en 8 maar zijn ook geschikt voor toeristen en te verkrijgen bij de VVV. De teksten zijn in Nederlands en Engels.

In de maand **mei** is er in de sluis een kleine buitenexpositie waar enkele schilderijen van de Martelaren te zien zullen zijn gemaakt door talentvolle leerlingen.

Meer informatie: www.ateliergorinchem.nl

ONTDEK GISTEREN, BEGRIJP VANDAAG.

De Inspiratiekamer

Processie en uitvoering in de Grote Kerk

Helemaal in het teken daarvan, én van stadsthema Boeiend?! Echt wel! heeft Roy Grünewald van de Inspiratiekamer een spectaculair idee ontwikkeld:
Een straatprocessie en theaterspektakel met zang, dans, muziek en spoken word.

Denk hierbij aan een kleurrijk optreden door de binnenstad van Gorinchem dat eindigt in de Grote Kerk. Hier vinden optredens plaats van Gorcumse artiesten en verenigingen. Het moet een grandioos theaterspektakel worden waar eigentijdse thema's gerelateerd worden aan onze geschiedenis. Iedereen kan hier aan mee doen. Verbondenheid is het sleutelwoord.

Voor info en aanmelding:
roygrunewald@hotmail.com

EXPOSITIE OORLOGSPROPAGANDA

Bibliotheek AanZet

2 mei t/m 12 juni 2022

In de Bibliotheek zijn maar liefst twee exposities te zien waarbij er aandacht is voor 1672, het Rampjaar.

EXPOSITIE 1

De afgelopen jaren is veel onderzoek gedaan naar de Oude Hollandse Waterlinie (OHW) en de gebeurtenissen van 1672 en 1673. Dit heeft veel nieuwe verhalen, afbeeldingen en kaarten opgeleverd die verwerkt worden in de expositie De Oude Hollandse Waterlinie 1672-2022. Met behulp van fraaie banners en een interactieve online omgeving die via touchscreens te zien is, worden zowel de algemene als de lokale geschiedenis van de OHW getoond.

EXPOSITIE 2

Deze expositie belicht een bijzonder fenomeen van de oorlog: de bespeling van de publieke opinie. In de expositie Oorlogspropaganda: 1672-2022 wordt aan de hand van voorbeelden uit ruim drie eeuwen Nederlandse geschiedenis gedemonstreerd hoe belanghebbenden trachtten de publieke opinie over militaire conflicten te beïnvloeden met prenten, pamfletten en posters. Door de gebeurtenissen van 1672 en 1673 te spiegelen aan latere perioden, wordt de geschiedenis boeiend.

DOORLOPEND

Geuzen- en Martelarenroute
Een fietstocht van Gorinchem naar Den Briel, waarbij historische feitjes over 1572 langskomen.

22 MAART T/M 31 MEI

Tentoonstelling 'Boven de Linie'
Buiten de Waterpoort, Deze tentoonstelling laat de belangrijkste locaties van de Oude Hollandse waterlinie zien op zes grote doeken

4 EN 5 MEI

Dodenherdenking en Bevrijdingsdag
Herdenken van de verschillende groepen oorlogsslachtoffers. En gezamenlijk feestvieren dat we thans in vrijheid leven.

20 MEI T/M 22 MEI

Sport Festival Gorinchem Buiten de Waterpoort. Bedwing 14 obstakels alleen of nog leuker samen met je sportteam, vriendengroep of familie.

28 MEI

Montmartre aan het Melkpad Franse chansons, lekkere drankjes en schilderachtige plaatjes. Genieten van de Franse sfeer in het oer-Hollandse Gorinchem.

29 MEI

Oude Hollandse Waterlinie fietstour Vertrek Buiten de Waterpoort om 9.00 uur. Terugkomst circa 17.00 uur. In 1672 werd water voor het eerst op grote schaal ingezet als verdedigingsmiddel. De Oude Hollandse Waterlinie kent forten, vestingsteden maar ook veel natuur. En erkend als UNESCO Werelderfgoed.

JUNI

Ook dit jaar krijgen creatieve stadsgenoten de hele maand juni een podium tijdens iktoon Gorinchem. Hierbij staat verbondenheid centraal. Dus kom kijken!

3 EN 4 JUNI

Fortes Festival Cultureel festival voor en door de jongeren van Gorinchem.

17 JUNI T/M 19 JUNI

Vestingjazz Gorinchem is een uitgelezen mogelijkheid om te smullen van verschillende stijlen en invloeden die de jazzmuziek rijk is.
Locatie: binnenstad Gorinchem

1 JULI T/M 3 JULI

Hippie Festival Lekkere muziek en PEACE.
Een plek waar je lekker jezelf kan zijn en waar het leven in al zijn verscheidenheid gevierd wordt. Waar je kan dansen, elkaar ontmoeten, bijkletsen en nieuwe mensen ontmoeten.

31 JULI T/M 2 SEPTEMBER

Expositie Vestingwerken & Vestingrampen
Deze expositie schetst de ontwikkeling van de vesting Gorinchem tussen 1572 en 1959 met extra aandacht voor het Rampjaar 1672.

Heb jij als betrokken bewoner, ondernemer of cultuurmaker ideeën die ervoor zorgen dat we ons nog beter met elkaar en met de stad kunnen verbinden? Laat het ons weten via gorincheminspireert@gorinchem.nl. Dan verbinden wij partijen met elkaar zodat jij jouw ideeën kan waarmaken.

Colofon
Deze posterzine is een eenmalige thema-uitgave van de gemeente Gorinchem. Gorinchem is de grootste authentieke vestingstad van Nederland, gelegen aan de Nieuwe en Oude Hollandse Waterlinie.
Het is belangrijk dat de cultuurhistorische elementen behouden, gekoesterd en in de schijnwerpers gezet worden.

Dit jaar is een lustrumjaar. 450 jaar geleden was de 'Geboorte van Nederland'.
Ook voor Gorinchem zijn 1572 en 1672 historisch gezien belangrijke jaren. De waarden van toen zijn ook nu even actueel; vrijheid, verdraagzaamheid, verbondenheid en verscheidenheid. Dit jaar staan wij hierbij stil en herdenken wij.

Kijk voor meer informatie en actuele programmering over dit stadsthema op de website:

Deze uitgave is mogelijk gemaakt door Gorinchem Inspireert, onderdeel van gemeente Gorinchem.

GEMEENTE GORINCHEM

Aan deze uitgave werkten mee:
Ontwerp en begeleiding:
Goed Volk Ontwerp
Illustraties:
Studio Nick van Oosten
Teksten:
Gemeente Gorinchem en SBV anderetaal
Drukwerk: Printhuys
Website: MooiGorinchem

IN DE KLAS? BOEIEND!

Scholen gaan ook aan de slag met het verleden. In de context van het heden natuurlijk. En de jaartallen 1572 en 1672 staan daarbij centraal.

FOTOGRAFIE

Schoolkinderen maken in het media-educatieproject Ooggetuige kennis met fotografie en doen er ervaring mee op. Het project sluit aan op de exposities van het Gorcums Museum en Stichting Rivierenland en is samen met die partijen ontwikkeld.

LESPAKKET 'OUDE HOLLANDSE WATERLINIE'. MÉT GORCUMSE HELDEN

De geschiedenis van Gorinchem levend houden. Dat is wat initiatief Gorcum 1672 wil. Daarom pasten ze het landelijke lespakket over de waterlinie aan. Samen met het Erfgoedhuis, het Kunstgebouw en Stichting de Hollandse Waterlinie. En hoe leuk is het zo Gorcumse verhalen en onze eigen helden te leren kennen!

EXPOSITIE 'LINIE VAN BOVEN'

Van **22 maart t/m 31 mei** staat de tentoonstelling 'Boven de Linie' Buiten de Waterpoort. Zes grote doeken maken het abstracte begrip waterlinie concreet, zichtbaar en tastbaar. En kinderen uit groep 7 en 8? Die kunnen er een leuke speurtocht doen.
Download de speurtocht op www.liniebreed.nl/projecten

HET MYSTERIE VAN 1572

Het mysterie van 1572 is een onderwijsprogramma over de geboorte van Nederland. Het laat verschillen zien. Verschillen in religie, politieke voorkeur, geografie en economie bijvoorbeeld. Maar desondanks vonden Nederlanders elkaar. In vrijheid, verscheidenheid, verdraagzaamheid en verbondenheid.
De Vereniging van docenten in geschiedenis en staatsinrichting in Nederland (VGN) en het Samenwerkingsverband 1572-gemeenten (SW 1572) ontwikkelden het onderwijsprogramma.

PRENTENBOEKJE MARTELAREN VAN GORCUM

Lokaal kunstenaar en kunstdocent Marleen van Zwienen maakte samen met leerlingen een boekje over de Martelaren van Gorcum. Er staan behalve begrijpelijke teksten (in Nederlands of Engels) ook mooie tekeningen in.
Het boekje, onderdeel van de serie Erfgoed en Cultuur, is geschikt voor kinderen uit groep 7 en 8. Alle scholen in Gorinchem ontvangen een informatiepakket met aanbod.

Hou voor het volledige educatieprogramma onze themapagina op MooiGorinchem in de gaten.

BOEIEND?! ECHT WEL!

De gemeente Gorinchem inspireert je met verhalen over onze geschiedenis. Van mei tot december 2022 is het thema van de stad Boeiend?! Echt wel! Niet meteen afhaken hoor. Hieronder volgt een stukje geschiedenis. Met jaartallen en zo. Is het verhaal achter die jaartallen boeiend? Echt wel! Want verbonden zijn met je verleden, geeft kracht. Zie dat verleden maar als de wortels van een boom. En die boom? Dat ben jij.

Nederland wordt 450 jaar geleden, in 1572, geboren. Veel Nederlandse steden komen dan in verzet tegen de landsheer. Gorinchem ook. Ze kiezen voor vrijheid en zelfbeschikking en dat loopt niet voor iedereen goed af. Zo worden Gorcumse geestelijken weggevoerd naar Den Briel. Deze Martelaren van Gorcum blijven hun geloof trouw en moeten dat met de dood bekopen.

Ondertussen bouwt Gorinchem vestingwerken tegen de Spaanse troepen. Die troepen komen niet, maar de vesting bewijst zijn waarde wel in 1672, het Rampjaar. Nederland wordt dan aangevallen door Franse, Engelse en Duitse legers. 'Het volk was redeloos, radeloos en reddeloos' is een gezegde over die tijd. Onder leiding van maarschalk Paulus Wirtz houdt de Gorcumse vesting moedig stand. En binnen de vesting? Daar voelen de inwoners zich met elkaar verbonden. Samen sterk tegen de oprukkende vijand.

Het is lang geleden allemaal, maar toch beleven we de geschiedenis van onze stad elke dag weer. Als we over de Gorcumse wallen lopen bijvoorbeeld. Dit jaar staan we stil bij het Gorcums verleden en bij wat dat zegt over het heden. Dat maakt de geschiedenis boeiend én actueel. Kijk maar naar de wereld anno nu: verbondenheid is belangrijker dan ooit.

Wist je dat?

Weet je vanaf wanneer en waarom we als Gorcumers Blieken genoemd werden?

Dat gebeurde al aan het einde van de 18e eeuw.We danken die naam aan het feit dat er in de Middeleeuwen op de rivier naast zalm ook bliek, een soort brasem, gevangen werd. Een echte lekkernij. We kregen die bijnaam dus vanuit onze verbondenheid met de rivier.

Wist je dat?

Niet alle Martelaren van Gorcum ook echt uit Gorinchem kwamen? Wel werden de meesten hier gevangen genomen.

INITIATIEF 1672

Barry van Baalen, Hidde van den Brink en Gertjan Costerus, initiatiefnemers van Gorinchem 1672, zijn trots op hun mooie vestingstad. En breng je die drie samen, dan krijg je de beste ideeën om de historische verhalen van de stad zichtbaar te maken.

Gertjan: "Als ik gasten meeneem op de stadswal is er zo veel te zien. Maar waar kijken we eigenlijk naar? Ik wil de verhalen kunnen vertellen. Zo kwamen we op het idee van informatiebordje op de vestingwal."

Het vestingwalbordjes-idee van de mannen werd werkelijkheid. Er komen nu op zeventien punten van de stadswal informatiebordjes. Het Gilde Vakcollege Techniek maakt ze en Fortes Technasium ontwikkelde een app. Zo is de wandeling op de wal ook digitaal ontsloten.

Daarnaast maakten de mannen een lespakket voor basisscholen. En dat pakket maakt ook de lokale geschiedenis van 1672 zichtbaar.

"We mogen best een beetje trots zijn op onze mooie vestingstad. Daar is het ons eigenlijk om te doen. We willen samen met de stad kijken waar we meer zichtbaar kunnen zijn."

Gorcum 1672 komt graag in contact met trotse inwoners. Omdat samen werken aan de zichtbaarheid van de stad het allerbeste werkt.

Meer informatie? Mail dan naar Gertjan Costerus: gertjan@moefs.nl

DOE JE MEE?

VERLEDEN EN TOEKOMST

WANTED: SELFIES

Selfies boeiend? Echt wel!
Hoe we anno nu met elkaar verbonden zijn? Via WhatsApp bijvoorbeeld. Of door selfies te posten op social media. Dat is andere koek dan kilometers lopen.
We willen deze 'nieuwe' manier van verbondenheid heel concreet laten zien in de binnenstad. Hoe? Met jouw selfies!

DOE MEE!

Pak je telefoon en maak een leuke selfie naast een boeiend punt in Gorinchem. Leuk geworden? Post je selfie dan met de hashtag #wijzijnboeiend op jouw instafeed of tag @gorinchemінspireert in je instastory. Heb je geen Instagram maar doe je wel graag mee?
Mail je foto dan naar gorinchemінspireert@gorinchem.nl
Ook dan ziet Gorinchem straks jouw gezicht. See you!

Wist je dat?

We als Gorcumers al in de middeleeuwen vrijgesteld werden van tolheffing in het graafschap Holland? Bofkonten waren we.

SAMEN ETEN VERBINDT

PASTA MET FETA EN TOMAATJES (30 MINUTEN)

Ingrediënten (4 personen)
Blok fetakaas (450-500 gram), 800 gram cherrytomaatjes, 3 rode uien, 4 teentjes knoflook, 4 el olijfolie, 500 gram pasta, peper, oregano, 3 takjes basilicum

Werkwijze
Verwarm de oven voor op 200°C. Leg de feta in een ovenschaal, drapeer de cherrytomaatjes er omheen en besprenkel alles met olijfolie. Snipper de rode ui, snijd de knoflook fijn en verdeel over het geheel. Kruid alles met peper en oregano.

Zet de ovenschaal 20 minuten in het midden van de oven en kook de pasta. Roer de inhoud van de ovenschaal door met een vork, schep de warme pasta erdoor, garneer met basilicum en serveer warm. Smakelijk!

Heb jij ook een lekker recept?
Stuur het naar gorinchemінspireert@gorinchem.nl
We delen het op onze online themapagina.

'Veel mensen zien in de Sint Maartenstoren een element van verbinding. Als ze die na een vakantie weer zien staan, weten ze: ik ben weer thuis'

INTER VIEW

DICK BOSCH: BLIEK IN HART EN NIEREN

"Ik heb mijn hele leven in Gorinchem gewoond en heb me altijd verbonden gevoeld met de stad. Voor mij was en is het de mooiste vestingstad van het land. Door de kleinschaligheid ken ik veel mensen en dat geeft het gevoel dat we bij elkaar horen. Je bent hier geen nummertje. Misschien ligt daar ook wel een parallel met 1572/1672. Ook toen kenden de mensen elkaar. En dat zorgde voor onderlinge verbondenheid en een grotere tolerantie naar elkaar toe, denk ik."

"Weet je trouwens dat ik door mijn brandweerverleden ook altijd aan Jan van der Heijden denk als ik het over verbondenheid heb? Hij werd hier in 1637 geboren en was onder andere uitvinder van de slangenbrandspuit en de openbare verlichting. En dan was hij ook nog eens een begenadigd schilder. Onze eigen Leonardo Da Vinci, zou ik zeggen. De verbondenheid die ik met hem voel, laat zien dat verbondenheid verder gaat dan het nu. Ook onze gezamenlijke geschiedenis verbindt ons. Mooi toch?"

"Na mijn pensionering ben ik stads- en torengids geworden. Ondertussen is de maatschappij individualistischer geworden en roepen mensen van alles in de anonimiteit van Social Media. Dat knaagt volgens mij aan onze verbondenheid. Toen we elkaar in Coronatijd nauwelijks meer ontmoetten, hebben we gelukkig met elkaar de behoefte aan 'samen' gevoeld. We hebben dus plaatsen nodig waar we elkaar tegenkomen en ons verbonden met elkaar kunnen voelen. Daarom is cultuur ook zo belangrijk. Net als de kroeg op de hoek. Want uit ontmoeting en het wisselen van gedachten komen de mooiste ideeën voort."

BURGEMEESTER AAN HET WOORD

Geschiedenis als basis voor verbondenheid. Het blijft boeien.

Al jong leerde ik om verder te kijken. Wat beweegt de mensen die ik op mijn pad tegenkom? Legde ik daarmee onbewust de basis voor mijn werk als burgemeester? In mijn werk zoek ik altijd naar overeenkomsten; verbondenheid.
Het onbekende bekend maken, boeit me nog steeds. In contact staan met de stad, de inwoners én met de geschiedenis.

Dit jaar bestaat Nederland 450 jaar. Een land met een verleden, een heden maar bovenal een toekomst. Samen kunnen we terugkijken, speciale momenten delen en plannen maken voor straks. In 2022 staan we niet alleen stil bij het ontstaan van onze natie in 1572, ook gedenken we het Rampjaar 1672. Er werd toen voor onze vrede nu gevochten. Vandaag de dag beseffen we ons allemaal wat het betekent om niet in vrijheid te kunnen leven.

Wie zijn de mensen die voor onze vrijheid hebben gestreden, die de basis hebben gelegd voor die vanzelfsprekende verbondenheid? Daarvoor moeten we dus terug naar de jaren 1572 en 1672. Welke lessen kunnen we trekken uit onze geschiedenis en interessanter nog: wat doen we daar nu mee? Hoe blijven we met elkaar in contact? Dat is een boeiende vraag.

Reist u mee naar 1572 en 1672? Onze stad biedt volop historische plekken. Die u terugbrengen naar andere tijden. Waar u wellicht even stilstaat bij de tijd van nu naar de tijd van toen. U zult zien hoe verbonden we zijn met onze geschiedenis én met elkaar.

Reinie Melissant
Burgemeester

RARI TEITEN

Veel Nederlandse gemeenten staan dit jaar samen stil bij de geboorte van Nederland in 1572. Gorcumse ambtenaren bezochten om die reden Edam. En daar liepen ze tegen wonderlijke 'mirakelen' aan.

EDAM

Kijk, dit is **Pieter Dircksz** (1528-1606), weesmeester van Edam. Voor geld toonde hij zijn extreem lange baard aan het publiek. En met dat geld onderhield hij de weeskinderen. Naast die lange baard had hij dus ook een gouden hartje.

En wat dacht je van **Jan Klaasz Klees** (1570-1612), alias de Dikke Waard? Met zijn 455 pond had hij meer dan een beetje overgewicht. Daarom werd er in 1612 speciaal voor hem een extra degelijke doodskist gemaakt.

Trijntje Keever (1616-1633), tot slot, was lang. De 'Lange Meid' mat 2 meter 54 en was daarmee misschien wel de langste vrouw ooit. Zelfs een koning kwam naar haar kijken.

EN GORCUM DAN?

Ook in Gorinchem hadden we zo'n mirakel:
Jan de Sterke, heer van Arkel.
Jan toonde zijn onmetelijke kracht door zich met paard en al op te trekken aan het valhek van een Gorcumse poort. Dat 'sterke' verhaal sprak tot de verbeelding! Het Gorcums stadsbestuur schonk in 1624 een glas-in-loodraam aan Edam. En wie daar op stond? Je raadt het al: onze eigen sterke Jan. Hij prijkt trouwens ook op een beeldhouwwerk aan de Gorcumse waterpoort die nog altijd in de tuin van het Rijksmuseum staat.

En hier in Gorinchem zelf? Hier houdt Sinterklaas Jans faam levend. Door met stoomsleepboot Jan de Sterke naar onze mooie vestingstad te varen.

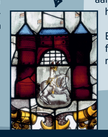

1572

1672

45 JAAR GORINCHEM IN BEELD

Verscheidenheid verbonden in de tijd.
Marcel Kappen is fotograaf en woont vanaf zijn 23e in Gorinchem. Vóór die tijd bekwaamde hij zich op de academie in België in zwart-witfotografie. Hij brak er echt mee door. Om zich verder te bekwamen in de kleurenfotografie vervolgde hij zijn studie aan de kunstacademie in Breda. Betaalbare woonruimte was er in Breda niet te vinden. Zo kwam Gorinchem in beeld.

Marcel: "In de 45 jaren die volgden, ben ik eigenlijk altijd straatfotograaf geweest. Een soort jager die zijn prooi niet loslaat voor hij hem perfect in het vizier heeft. Om het volmaakte beeld te kunnen maken, kan ik echt uren wachten. Fred Delfgaauw zag dat terug in mijn foto's. Hij schreef op een vilfje: 'Gek toch, de een ziet altijd meer dan de ander. Misschien dat de een slechts voor zichzelf ziet en de ander voor heel de wereld.' Ik heb dat vilfje altijd bewaard."

"Ik was en ben ambitieus en die ambitie heeft me alles gebracht. Mijn oeuvre bestaat natuurlijk uit werk van binnen en buiten onze landsgrenzen. Maar ook Gorinchem ving ik al die jaren in beeld. In al haar verscheidenheid. Ik schenk al dat Gorcumse werk straks aan de gemeente. Prachtig toch, zo'n caleidoscopische beeldgeschiedenis van onze stad."

"Een deel van mijn werk maakt nu deel uit van de tentoonstelling Boeiend?! in het Gorcums Museum. Later komt er ook nog een grote overzichtstentoonstelling. Naarmate de tijd verstrijkt worden foto's interessanter. Als je goed kijkt, zie je dan niet alleen de verscheidenheid van de afzonderlijke foto's, maar ook de verbondenheid. De verbondenheid in de tijd."

OP DE SCHOUDERS VAN DE GESCHIEDENIS

Onze juniorconservator bij het Gorcums Museum heet Helin Tazelaar. Ze is voor haar studie even uit Gorinchem weggeweest, maar kwam al gauw terug. Helin: "Ik bedacht me toen dat Gorinchem er nu heel anders uitziet dan eeuwen terug, maar dat de stad nog steeds een belangrijk knooppunt is voor ons land. De link leggen tussen toen en nu, daar gaat kunstgeschiedenis voor mij over."

Omdat Helin de link tussen toen en nu vanuit haar vak als illustrator en kunsthistoricus wil overbrengen, werkt ze nu bij het museum. "Als juniorconservator sta ik midden in de collectie. Ik maak een vertaalslag die ervoor zorgt dat het verleden toegankelijk wordt voor mensen van nu. Dat maakt mijn vak zo mooi. Ik ben daar nu ook mee bezig voor de tentoonstelling Boeiend!?, over 1572 en 1672."

"Hoe ik daar het verleden aan het nu koppel? Via de kernwaarden vrijheid, verscheidenheid, verdraagzaamheid en verbondenheid. Die waarden lagen ten grondslag aan de geboorte van Nederland in 1572 en zijn door de geschiedenis heen verweven gebleven met onze identiteit. We kijken er nu wel heel anders naar dan 450 jaar geleden. Of, door recente gebeurtenissen, zelfs anders dan 5 jaar terug."

"Als je de tentoonstelling bezoekt, vraag je je af wat de kernwaarden toen voor mensen betekenden. Maar we nodigen je uit ook te bedenken waar ze nu voor staan. Voor jou. Hoe ben jij verbonden met het verleden. Dat maakt kennis van onze geschiedenis ook zo belangrijk. Want als we op de schouders van onze geschiedenis staan, zien we echt meer."

ONZE GORCUMSE GESCHIEDENIS

Wist je dat?

We hier in Gorinchem tijdens de Koude Oorlog de Russen afluisterden?

1572 (1 APRIL)
De watergeuzen nemen Den Briel in. Een klap in het gezicht van de belangrijkste vertegenwoordiger van de koning, de hertog van Alva. Het rijmpje "Op 1 april, verloor Alva zijn bril" herinnert hieraan. Nu is 1 april natuurlijk ook de dag van de 1 aprilgrappen. Mensen roepen dan "1 april, kikker in je bil". Tot op heden is het niet precies duidelijk waar dit vandaan komt.

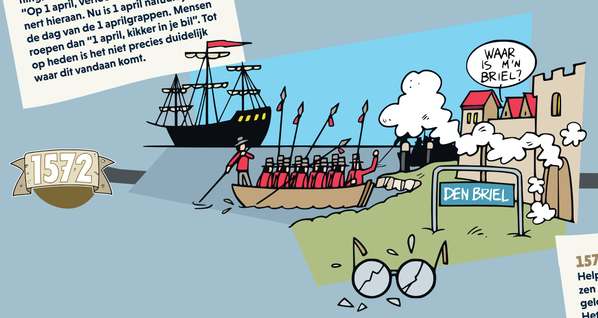

1572 (26 JUNI)
Help! In Gorcum nemen de watergeuzen priesters gevangen. Vanwege hun geloof. Ze hangen ze op bij Den Briel. Het kwam dus allerminst goed, met die Martelaren van Gorcum.

1583
In de stad worden munten gemaakt voor balling Don Antonio. De Staten van Holland verbieden het, maar Antonio slaat er flink op los. Munten wel te verstaan!

29 MEI 1608
Anna Muggen, de laatste heks in Holland, wordt op de Grote Markt verbrand. Maar waarom kwam die Muggen nou niet weg op haar bezem?

1611
Engelsman Thomas Coryat kijkt zijn ogen uit. De straten zijn hier met stenen geplaveid! Zo krijg je na een fikse regenbui niet eens natte voeten. Dancing in the rain!

1621
Hugo de Groot ontsnapt uit Loevestein. In een boekenkist. Dat bedenkt hij niet zelf, dat deed zijn vrouw. Lang leve Maria van Reigersbergen.

1653
Hendrick Hamel lijdt met VOC schip De Sperwer schipbreuk op Korea. Hij ontsnapt en schrijft een verslag over dat onbekende land. Heel lang is dat het enige dat we over Korea weten.

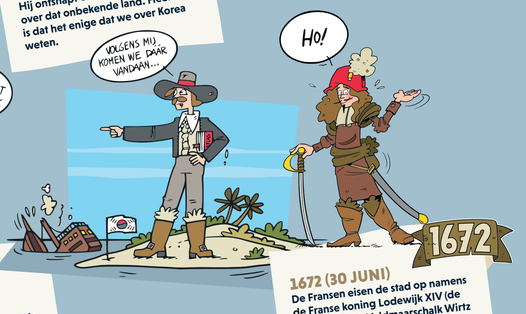

1672 (30 JUNI)
De Fransen eisen de stad op namens de Franse koning Lodewijk XIV (de Zonnekoning). Veldmaarschalk Wirtz is gelegerd in de Gorcumse vesting en weigert deze over te geven.